

Na temelju odredbe članka 58. stavka 2. podstavka 5. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/14, 118/14, 154/14, 94/2018 i 96/2018) i članka 14. Statuta Javne ustanove Park prirode Papuk (u daljnjem tekstu: Poslodavac), Upravno vijeće Javne ustanove Park prirode Papuk, na svojoj 21. sjednici održanoj dana 09. prosinca 2021. godine donosi sljedeći

PRAVILNIK O TESTIRANJU RADNIKA NA ALKOHOL, DROGE I DRUGA SREDSTVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se način utvrđivanja prisutnosti alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti u tijelu, krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu : testiranje) za vrijeme rada, postupanje s osobama zatečenim na radnom mjestu pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti i mjere za rad pod utjecajem alkohola ,droge i drugih zabranjenih supstanci.

Članak 2.

Poslodavac je dužan upoznati radnika s odredbama akta iz članka 1. ovog Pravilnika prilikom zasnivanja radnog odnosa te ovaj Pravilnik na prikladan način učiniti dostupnim svim radnicima.

Članak 3.

Propisane mjere i postupci sastavni su dio sustava unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika, i sprječavanja ozljeda na radu , a odnose se na :

- zabranu rada i dolaska na posao pod utjecajem alkohola, droga i drugih sredstava ovisnosti,
- utvrđivanje postupka provjere alkoholiziranosti i korištenja droge i drugih sredstava ovisnosti,
- odgovorne osobe za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti ,
- slučajevi zabrane testiranja,
- obavještanje radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- suradnju ovlaštenika poslodavca sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu i
- mjere koje se provodi nakon utvrđene alkoholiziranosti radnika, odnosno da je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti na radnom mjestu.

Članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike Javne ustanove Park prirode Papuk koji su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu kao i na druge osobe koje po bilo kojoj osnovi rade u Javnoj ustanovi Park prirode Papuk (u daljnjem tekstu: Radnik).

II. IZUZEĆA

Članak 5.

- (1) Poslodavac ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti toga radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.
- (2) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 1. ovog članka daje specijalist medicine rada.
- (3) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

III. ZABRANA RADA POD UTJECAJEM ALKOHOLA, DROGA ILI DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 6.

- (1) Radnik ne smije biti na radnom mjestu pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti.
- (2) Radi osiguranja sigurnosti i zdravlja svih zaposlenih, kao i očuvanja imovine, radnik je dužan pridržavati se zabrane rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih zabranjenih supstanci.
- (3) Postupanje radnika koje je suprotno ovoj zabrani smatra se postupkom koji ugrožava opću sigurnost i zdravlje radnika te imovinu poslodavca i predstavlja tešku povredu obveza iz radnog odnosa.

Članak 7.

- (1) Pod pojmom alkohola smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića /pića s udjelom alkohola.
- (2) Pod pojmom droge misli se na bilo koju tvar prirodnog ili umjetnog porijekla, uključujući psihotropne tvari, uvrštene u popis psihotropnih tvari ili droga ili druge supstance koje imaju utjecaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Članak 8.

- (1) Stanje pod utjecajem alkohola smatra se stanje pri kojem izmjerena vrijednost alkohola u izdahnutom zraku iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0g/kg težine u krvi.
- (2) Radnik koji je neposredno prije dolaska na rad ili u vrijeme dnevnog odmora ili tjednog odmora konzumirao alkoholna pića u količini koja bi mogla rezultirati koncentracijom većom od utvrđene stavkom 1. ovog članka, dužan se osobno ili telefonom javiti ovlašteniku poslodavca i priopćiti mu razlog odustajanja od dolaska na posao za koje vrijeme mu poslodavac neće isplatiti plaću.

- (3) Stanje pod utjecajem droge je stanje koje se utvrdi odgovarajućim testiranjem, a pokazuje da osoba ima u tijelu nedozvoljenu ili zabranjenu drogu ili drugo sredstvo ovisnosti. Pozitivan preliminarni test mora se potvrditi potvrdnom metodom.
- (4) Pokazatelji ponašanja u smislu ovog Pravilnika su znaci koji ukazuju da je osoba pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti, u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

IV. TESTIRANJE

Članak 9.

- (1) Potrebu testiranja određuje odgovorna osoba poslodavca (ravnatelj) sa svrhom zaštite zdravlja i sigurnosti svih radnika i to na temelju pismenog ili usmenog naloga ovlašteniku (stručno osposobljenoj osobi za vršenje testiranja) ukoliko postoji opravdana sumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti. Također, ravnatelj može naložiti testiranje u svako doba odnosno bez sumnje da je radnik pod utjecajem alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava ovisnosti.
- (2) Testiranje radniku nije potrebno unaprijed najaviti.
- (3) Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Članak 10.

Ovlaštene osobe za provjeru alkoholiziranosti su stručno osposobljene osobe poslodavca.

Članak 11.

- (1) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se instrumentom za otkrivanje prisutnosti alkohola u izdahnutom zraku.
- (2) Prisutnost droge ili drugog sredstva ovisnosti u organizmu utvrđuje testiranjem od strane ovlaštene zdravstvene ustanove.
- (3) Odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na postupanje, mjere i sankcije u slučaju rada pod utjecajem alkohola, na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju nepoštivanja zabrane pod utjecajem droge ili drugog sredstva ovisnosti.

Članak 12.

Testiranje vrši: stručno osposobljena osoba poslodavca, ovlaštenu specijalist medicine rada i zdravstvena ustanova s kojom poslodavac ima sklopljen ugovor za preliminarno testiranje.

Članak 13.

- (1) Prije početka testiranja radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja.
- (2) Testiranju mora biti prisutna stručna osposobljena osoba koja vrši testiranje i svjedok koga pismenim ili usmenim putem odabere ovlaštenik poslodavca (ravnatelj).
- (3) Testiranje se provodi u zatvorenom prostoru.

Članak 14.

- (1) O provedenom testiranju sastavlja se zapisnik koji sastavlja stručno osposobljena osoba koja vrši testiranje u najmanje (2) dva primjerka od kojih (1) jedan zadržava poslodavac, a (1) jedan dobiva radnik.
- (2) Zapisnik potpisuje stručno osposobljena osoba koja vrši testiranje, radnik i svjedok.
- (3) Kada se utvrdi prisustvo alkohola i/ili droge i drugih sredstava ovisnosti, ravnatelj donosi Odluku o udaljavanju radnika s mjesta rada. Odluka se dostavlja Odjelu pravnih poslova u JU PP Papuk radi pokretanja stegovnih mjera propisanih odredbama ovog Pravilnika, Zakona o radu, Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu .

Članak 15.

- (1) Ako radnik odbije testiranje smatra se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari.
- (2) Ovlaštena osoba obvezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.
- (3) Sumnja se da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti na osnovi njegovog izgleda i neobičnog ponašanja .
- (4) Alkoholizirana osoba ili osoba pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti može se prepoznati primjerice po sljedećem:
 - a) alkoholizirana osoba
 - osoba postaje razgovorljiva, nemirna, afektivna i impulzivna,
 - hod postaje nesiguran i teturajući,
 - govor je otežan, nerazgovijetan,
 - sposobnost shvaćanja popušta,
 - koža na licu i drugdje se zacrveni (proširuju se krvne žile),
 - smanjena je moć rasuđivanja i sposobnost reagiranja,
 - slabi sposobnost samokritike i kontrole,
 - tijek misli je skokovit,
 - pamćenje popušta i
 - javlja se grubost u ponašanju i duševna razdraženost,
 - b) osoba koja je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti
 - javlja se neobično ponašanje: nekontroliran smijeh, hiperaktivnost, impulzivnost,
 - duševna razdraženost ,povlačenje u sebe, pretjerana mirnoća, nemar i sl.
 - jako je uznemirena nakon apstinencijske krize, nakon uzimanja sredstava ovisnosti, uznemirenost naglo prestaje,
 - kod uzimanja nekih sredstava ovisnosti zjenice se jako prošire ili suze bez utjecaja na svjetlost,
 - odsutnost tijeka misli,
 - sposobnost shvaćanja popušta,
 - smanjuje se moć rasuđivanja i sposobnost reagiranja,
 - slabi motorika pokreta,
 - slabi sposobnost kritike i samokritike,
 - pamćenje popušta.

V. OSOBITO TEŠKA POVREDA OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Članak 16.

- (1) Radnik čini osobito tešku povredu radne obveze ako:
 - kod radnika koji obavlja poslove svog radnog mjesta utvrđena je prisutnost alkohola, droge ili

- drugih sredstava ovisnosti ili drugih zabranjenih tvari,
- odbije udaljiti se sa mjesta rada kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola , droge ili drugih sredstava ovisnosti,
 - odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti,
 - odbije podvrći se testiranju, a naročito ako mu ponašanje odstupa od uobičajenog,
- (2) Bilo koja povreda radne obveze iz prethodnog stavka predstavlja osobito tešku povredu obveza iz radnog odnosa te ugovor o radu slijedom toga može biti izvanredno otkazan.

Članak 17.

VI. MJERE

- (1) Zbog povrede iz članka 17. Poslodavac privremeno zabranjuje rad radnika i udaljava ga s radnog mjesta. Ukoliko radnik odbije napustiti radno mjesto poslodavac može pozvati policiju.
- (2) Ukoliko zbog povreda iz čl.17. ovog Pravilnika ne budu utvrđeni elementi za izricanje izvanrednog otkaza ugovora o radu moguće je slijedom provedenog postupka izreći mjere upozorenja na obveze iz radnog odnosa s mogućnosti otkaza ugovora o radu i/ili mjere obveznog liječenja pri ponovnom kršenju zabrane.
- (3) Poslodavac utvrđuje mjere za radnika koji je prekršio zabranu rada pod utjecajem alkohola, droge, odnosno drugih zabranjenih tvari ovisno o okolnostima slučaja.
- (4) Vrijeme koje radnik provede izvan rada radi utvrđivanja kršenja zabrane iz ovog Pravilnika ne plaća se kao vrijeme provedeno na radu.

Članak 18.

- (1) Poslodavac treba radniku, kojeg udaljuje s radnog mjesta, ponuditi siguran prijevoz do mjesta stanovanja (na trošak radnika) ili pozvati člana obitelji, a ako radnik to odbije poslodavac ne snosi krivnju za postupanje radnika nakon što napusti mjesto rada .
- (2) Konkretno postupanje je sastavni dio zapisnika.

Članak 19.

- (1) Na ozljede koje zadobije radnik prilikom rada pod utjecajem alkohola, droge ili nedozvoljenih tvari u svezi potraživanja primjenjuju se odredbe propisa o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisa /podzakonskog akta o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.
- (2) Radnik koji radeći pod utjecajem alkohola, droge ili nedozvoljenih tvari prouzroči štetu poslodavcu ili trećoj osobi mora tu štetu nadoknaditi.

Članak 20.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog (8) dana od dana objave na oglasnoj ploči i na internetskim stranicama Javne ustanove Park prirode Papuk.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Javne ustanove Park prirode Papuk i internetskim stranicama Javne ustanove Park prirode Papuk, dana 10.12.2021.g. i stupa na snagu 18.12.2021.g., od kojeg dana se i primjenjuje.

UPRAVNO VIJEĆE JU PARK PRIRODE PAPUK

KLASA: 003-08/21-01/12

URBROJ: 2189/82-01/21-06